

Roman

poština plačana v gotovini Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
vse leto 80 Din. — Račun
poštne hranilnice v Ljubljani
štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 10. V. 1930 Leto II. - Štev. 19

V objemu teme

roman
po č. v. Wildenbruchu
priređil B. R.

Sele čez dolgo časa se je vrnila.

„Gospa,“ je ogovorila Danico, ki je bila vesela, da ni več sama, „gospa, pojdite z menoj! Videli boste, kaj počne zdaj.“

Ogrnila je Danici plašč, potem pa jo je prijela za roko in jo vlekla skozi temne hodnike na vrt.

Nedaleč pred njima je stopal starec s svetiljko v roki. Namestu gorjače je imel zdaj lopato. Pod levo pazduho pa je imel blazino z Daničine postelje, ki je bila tako raztrgana, da se je iz nje usipalo perje.

„Zdaj misli, da nosi vas,“ ji je šepnila Fanika na uho.

Danica se je zgrozila.

Strežnica pa jo je spet potegnila za seboj.

„Samo tiho, čisto tiho,“ jo je svarila strežnica in počasi sta se splazili za Ivanom. Sli sta tako daleč za njim, da sta komaj videli sij njegove svetiljke.

Zdaj sta opazili, da je zavil proti grmovju. Kmalu nato je obstal. Tam je bila majhna jasa, skrita med grmičevjem. Pljunil si je v roke in obesil luč na vejo. Potem je zagnal blazino na tla. Z rokami se je uprl v lopato in začel kopati.

Danica in Fanika sta prišli tako blizu, da sta lahko opazovali vsako njegovo kretnjo.

Delal je z zagrizeno pridnostjo. Kadar je vrgel prst iz jame, ki je postajala čedalje večja, se je globoko oddahnil. Ob svitu luči so se mu pošastno svetile oči. Ko je bila jama že dovolj globoka, je odložil lopato in pobral blazino. Zavihtel jo je visoko nad glavo in jo z vso močjo treščil v jamo.

„Tu notri je prostor zate,“ je zarezal. „Tu ostaneš vse žive dni.“

Pograbil je lopato in zasul jamo.

„Pojdiva, gospa,“ je dejala Fanika tiho. „Zdaj je opravil. Vrnil se bo v graščino in bo šel mimo naju. Bog ne daj, da naju opazi!“

Hitro sta pobegnili v goščo in se mu skrili. Videli sta od daleč, kako je kolovratil čez grede proti graščini.

„Zdaj misli, da vas je pokopal,“ je dejala Fanika čez nekaj časa.

Danico je grozni dogodek tako pretresel, da ji še odgovoriti ni mogla. Te preproste besede, s katerimi ji je strežnica pojasnila, kar je že sama dobro vedela, so bile vzrok, da so v njeni domišljiji še enkrat oživel v grozni trenutki tega dne. Trpela je da še nikdar tako. Nema groza ji je stisnila grlo, da še dihati ni več mogla. Zaječala je in solze so ji prišle v oči. Brez zavesti bi se bila zgrudila, da se ni vlovila za drevo, kjer jo je prestregla strežnica.

Pačasi jo je minevala groza, ki ji je stiskala senca kakor železen obroč.

„Kaj naj zdaj storim?“ je zastokala med solzami. „Nazaj v graščino ne smem več...“

Ko jo je Fanika videla vso obupano, se ji je zasmilila.

„Gospa Danica,“ ji je rekla proseče, „dobra gospa Danica, ne jokajte! Bog, ki je dober, vas ne bo zapustil! Nazaj v graščino ne smete več, to je res... Dober svet vam dam: pojdite z menoj k mojim staršem, ki so v vasi. Malo prostora imajo, pa bo že šlo. Saj so dobri ljudje. Lahko ostanete nekaj dni pri nas. Posteljo in grižljaj kruha za vas bomo že našli. In jutri je spet dan in takrat bomo že videli, kaj bo...“

Po teh besedah je prijela Danico pod roko in jo odvedla s seboj. Brez odpora ji je sledila. Odšli sta skozi park ven na polje in od tam v velikem loku proti vasi, kjer sta ob pozni

Opozorjamo na naš senzacionalni novi roman.
Gl. obvestilo na 9. strani!

nočni uri potrkali na okno majhne kmečke hišice, kjer so že vsi spali.

Pol ure na to je Danica že ležala v postelji stare delavčeve žene. Fanikini starši pa so sedeli za mizo in napeto poslušali strašne reči, ki jih jim je hči pripovedovala.

XII

POD VARSTVOM NORCA

Drugo jutro je ždel Egon Višavski gori v svoji sobi. Sedel je v naslanjaču, sključen, zavil v debelo odejo. V eni sami noči se je postaral za 20 let.

Vrata so se odprla in v sobo je stopil stari Ivan, ki je prinašal graščaku zajtrk. Postavil je skodelico na mizo.

„Kavo sem vam prinesel, gospod. Hitro jo popijte,“ mu je ukazal.

Njegova prejšnja hlapčevska pokornost je izginila. Zdaj je stal poleg svojega gospodarja kakor paznik ob jetniku.

Egon je sklonil glavo. V očeh mu je gorelo nekaj kakor strah. Da — bal se je svojega služabnika.

„Hitro popijte!“ je zapovedovalno ponovil sluga. Egon je podzavestno vzel skodelico in jo na dušek izpraznil. Med tem pa je sluga hodil po sobi z rokami v hlačnih žepih in motril okna in vrata. Potem mu je vzel skodelico iz rok.

Egon ga je plašno pogledal. Bilo je, kakor bi ga hotel nekaj vprašati, pa se ne upa z besedo na dan. Končno se je upogumil:

„Ivan... kje... kje je moja... žena?“

Starec je skomignil z rameni. Očividno se mu ni zdelo vredno odgovoriti. Potem je krenil k vratom.

„Kje je moja žena?“ je vznemirjen ponovil Egon.

Starec ga je ošinil s strupenim pogledom.

„Ali še zmeraj mislite nanjo? Mislil sem, da je že konec te neumnosti. Bolje bi bilo, da začnete misliti na kaj pametnejšega!“

Egon se je zdrznil in hotel planiti pokoncu, toda žareči pogled starega služabnika ga je prikoval na stol.

Nekaj časa sta se gledala brez besed. Egonu so stopile potne kaplje na čelo. Sprva čisto majhne, potem pa čedalje večje in kmalu so mu začele polzeti po licu. Hotel je iz-

pregovoriti, toda kakor bi mu bil jezik odrevenel, ni mogel izustiti niti besedice.

„Bog... pa vendar ni...“ Ni utegnil odgovoriti.

„Seveda je,“ mu je sluga skočil v besedo. „Kaj pa ste mislili? Čakali boste, preden se vrne!“

Egon se je z grozo zagledal vanj.

„Ali je odšla?“

Tedaj je Ivan, ki je stal pri vratih, stopil k njemu in mu zatulil na uho:

„Mrtva je! — Mrtva! Aji še ne veste? Mrtva...!“

Egonu so se skrčile pesti in nohti so se mu zadrli v kožo. Zvrtelo se mu je v glavi in se je opotekel.

Kakor živ hudič je stal starec pred njim.

„Vse to sem vam bil že napovedal, gospod, pa niste hoteli poslušati!“

Egon mu ni odgovoril. Podprl si je glavo z rokami in jel premišljati. Čudno — v vsej tej duševni razdvojenosti se je zavedal, da jasno misli, da ni še nikdar tako jasno mislil, kakor zdaj. Včerajšni večer mu je stopil pred oči. Vsake malenkosti se je spomnil.

Sunkoma je dvignil glavo.

„Ko sem jo snoči poslednjč videl, še ni bila mrtva!“

Mahoma pa se je spomnil, da je Daničino telo vzdrtelo, ko ji je takrat posvetil z lučjo v obraz.

Starec je odskočil in stisnil roke v pest. Ali ga hoče ta norec prepričati, da ni mrtva? Njega, ki jo je pokopal!

Egon je planil iz naslanjača.

„Kje je moja žena?“

„Mrtva je,“ mu je zakričal starec v obraz. „Rekel sem vam, da bo tako, pa me niste hoteli poslušati. Zdaj je prišlo, kar sem vam prerokoval. Če mi nočete verjeti, pa pojdite z menoj, da vam pokažem, kje leži.“

Egon je skril obraz v dlani.

„Daj mi plašč,“ je odločno velel.

Starec ga je naglo ogrnil.

„Pa pojdiva!“ je dejal porogljivo.

Mladi graščak se je opotekel skozi vežo. Moral se je oprijeti ograje ob stopnicah, da se ni zgrudil. Koliko je pretrpel, preden je došel na vrt!

Ko je starec videl, kako je slab, ga je prijel za roko. Egon se je sicer upiral, toda kje so bili že časi, ko je še lahko ukazoval!

„Pojdite!“ je osorno dejal sluga. Zdaj je moral gospodar njega ubogati.

Skozi drevored sta prišla do grmovja in trenutek nato je stal Egon ob sveži gomili.

Ko jo je zagledal, se je vrgel nanjo in se razjokal. Potem pa jo je začel z rokami razkopavati, dokler ga ni starec s silo odtrgal proč.

„Kaj vendar mislite?“ mu je zarežal v obraz.

Prijel ga je še trdneje ko prej, kakor stražnik, ki pelje zasačenega zločinca. Odvedel ga je iz drevoreda na solnce, kjer ga je posadil na klop.

„Sedite!“

Egonova volja in odpornost sta bili zlomljeni. Ubogal je in se zgrudil na klop.

Starec je sedel njemu nasproti, tako da ga je imel neprestano pred očmi. S palico, ki jo je imel s seboj, je tolkel po tleh, da je letel pesek na vse strani. Cele dneve bi lahko tako sedel in mu ne bi bilo dolgčas.

„Vsiljivka“ je bila odstranjena, on pa je bil spet, kar mu je namenil Bog in pravica, paznik svojega „ubogega blaznega gospodarja.“ Bil je zadovoljen.

Med tem pa je sedel nesrečni graščak s sklonjeno glavo na kraju klopi in se ni upat pogledati starcu v oči. Vedel je, da ga starec ne strahuje, da ga strahujejo njegove oči, ki mu jemljejo vso voljo, vse. Kadar jih vidi, je kakor otrok, ki se boji palice.

In vendar je zločinec, morilec! Nima več pravice upirati se. Molčati mora in vesel biti, da ga puste pri življenju. Zakaj še živi! Ker mislijo, da je blazen. Torej mora res biti blazen!

Brada mu je omahnila na prsa pri teh groznih mislih. On, ki je bil včeraj še tako močan, da se ni bal nikogar, je zdaj sedel sključen v dve gubi in trepetal.

In pri vsem tem jasna zavest, da trezno misli. Ali more norec trezno misliti? In vendar je bil trdno prepričan, da Danica ni bila mrtva, ko je stal pri njej. Če ne bi bil takrat prišel starec in ga odvedel, bi se bil brez dvoma še enkrat vrnil in pogledal. Umreti je morala takrat, ko njega ni bilo več v knjižnici.

Saj je videl njen grob na lastne oči. Mrtva je sirota, mrtva in nihče je več ne zbudi v življenje!

Tako je premišljeval sam pri sebi, toda neprestano je bila v njegovi duši misel, da to ne more biti res, da mora biti Danica nekje skrita.

S klopi, kjer je sedel, je pregledal ves drevored, tja daleč do hrasta, pri vhodu v park. Neprestano mu je uhajal pogled tjakaj. Zdelo se mu je, da jo bo zdaj, zdaj zagledal, osvetljeno od solнца... da ga bo zbudila iz teh gridih sanj, ki ga že tako dolgo moré.

Njegova domišljija je bila tako živa, da je nehote planil pokonci. Takrat pa je že stal Ivan za njim. Čutil je, kako je uprl vanj svoj bodeči pogled. Gorje, če bi mu bil poskusil pobegniti! Stresel se je in se brez glasu spustil nazaj na klop.

„Večerja je že pripravljena,“ je rekel Ivan in ga prijel pod pazduho. „Pozno je že.“

Odvedel ga je v graščino.

Tako je prišel večer in ko se je stemnilo, nesrečnemu možu ni bilo več obstanka. Ali res leži Danica tam zunaj v jami? Ta misel mu je blodila po glavi in se je ni mogel odkrižati. Ona, nežna, mlada Danica, ki mu je bila vse...

„Zdaj idite spat,“ ga je prebudil starec in prižgal svojo svetiljko.

Egon je vstal, toda nenadoma je iztrgal slugi luč iz roke in preden se je ta opomogel od prvega presenečenja, je bil Egon že v sošednji sobi.

„Danica!“ je kriknil na ves glas, „Danica!... Danica!...“

Tako je tekel skozi galerijo, od sobe do sobe, z lučjo v roki, in iskal povsod, po vseh kotih. Morda jo le najde kje. Toda nje ni bilo...

Pribežal je v njeno spalnico. Novo pohištvo je bilo tam in toliko rož... in vse ga je spominjalo nje. Njena postelja je stala sredi sobe, tista postelja, ki je v njej ležala še včeraj, razdejana in razmetana. Tedaj se ga je lotil obup. Z lučjo je začel iskati pod posteljo, pod divanom, po vseh kottičkih, kakor bi bil prepričan, da jo mora tod najti.

V tem trenutku pa je začul znan glas za seboj:

„Kaj pa počenjate? Saj boste še kaj zažgali!“

Starčeva jeklena roka mu je iztrgala luč in jo dvignila visoko nad glavo, da ni mogel do nje. Egon je omahnil, a Ivan ga je prestregel in odvedel v spalnico. Kakor otroka ga je spravil v posteljo in še enkrat pregledal okna.

„Zdaj pa zaspite!“ mu je velel in mu pred nosom zaklenil vrata.

Tako so minevali dan za dnem in večer za večerom. Vsak dan tisto mučno sedenje na klopi v parku, tisto tiho iskanje z očmi... Vsak večer beg po sobah in iskanje in obup... In dan za dnem je bil starec Egonu za hrbtom in ga ni zapustil niti za trenutek.

Po vasi so govorili, da je graščakinja nenadoma umrla, in ljudje so šepetali, da jo je ubil njen mož. Nihče pa ni vedel, koliko je v tej vesti resnice.

Vedeli so tudi, da je graščak zblaznel in da ga čuva stari Ivan. Ko bi le mogli od njega kaj izvedeti.

Zmeraj je bil pri vaščanih ugledna oseba, zdaj pa še posebno. V nekaj dneh je njegov ugled tako zrasel, da so ga vsi pozdravljali. Ali ne bo zdaj on gospodar graščine?

Če je šel po vasi z debelo gorjačo v roki, so klobuki kar leteli z glav. On pa se za to ni zmenil. Kakor da jih ne vidi je šel mimo njih in gledal mrko pred se.

„Moj Bog, kako jezno gleda,“ so šepetali in se ga ognili, kolikor mogoče daleč.

Da, jezno je gledal, posebno kadar je šel mimo delavske hišice, kjer so stanovali Fankini starši.

Graščakinja je mrtva... to je vedel... Kje pa tiči njena strežnica, ki je izginila brez sledu?

Vsako jutro, preden je prebudil graščaka, je šel na vas in se oglasil v delavski hišici.

„Ali še zmeraj ne veste, kje je vaša hči?“

Starca pa sta mu vselej odgovorila:

„Ne, gospod Ivan! Prav nič ne veva, kod hodi.“

Tako ju je naučila Fanika, ki je vsakokrat, kadar je od daleč zagledala višavskega oskrbnika, zbežala na podstrešje in trepetaje čakala, kdaj bo Ivan odšel.

XIII

BOJ NA ŽIVLJENJE IN SMRT

Danica je odšla. V jutranjem mraku po oni strašni noči je šla peš na postajo. Samo Fanika jo je spremljala. V žepu je našla še nekaj denarja — toliko, da se je lahko odpeljala v Ljubljano, kjer je spet potrkala pri teti in stricu. Kaj ji je drugega kazalo? Ko je bila spet v svoji mali sobici, kjer je preživela toliko žalostnih in tako malo veselih dni, so jo obile solze. Kakor kraljična je odhajala in se vrnila kakor beračica...

Teti in stricu je morala priznati, zakaj je prišla. S težkim srcem je to storila. Ko je pripovedovala, kaj se je zgodilo tisto noč, se ji je zdelo, da izdaja svojega moža, ki ga je vendar tako zelo ljubila.

„Ali ti nisva že prej rekla, da se bo slabo končalo?“ je rekel stric, ki je kar odkrito pokazal, da je nič kaj rad ne vidi doma.

Tako je bilo Danici življenje vsak dan neznosnejše. Nekega dne pa je prišlo zanjo z Višave pismo. Ko ga je vzela v roko, je po velikih okornih črkah takoj spoznala, da ji piše Fanika.

Na vasi so zvedeli, kako Egon vsak dan poseđa po parku in kako ponoči bega z lučjo po sobah in išče svojo ženo. Vse to ji je pisala Fanika.

Ko je Danica prečitala njeno pismo, ko je zvedela, da jo Egon pogreša, jo je zbolelo v srce. Vest ji je očitala, da je pozabila na svojo dolžnost, ko je zapustila bolnega moža, namestu da bi bila ostala pri njem in ga ozdravila. In tedaj se je odločila.

Ko je teta drugega dne stopila v njeno sobico, Danice ni bilo nikjer.

Poldne se je bližalo in solnce je že stalo visoko na nebu. Egon Višavski je sedel zavit v odeje na svoji klopi. Njemu nasproti pa je ždel starec. Zdejci je zapazil, da je graščak pogledal proti drevoredu. Tudi tega ni prezrl, da se je pomaknil na drugi konec klopi. Udaril je nekajkrat s palico po pesku, kakor bi mu hotel reči:

„Ne delajte neumnosti, sicer...“

Toda Egon se za to ni zmenil.

Ali so ga varale oči? Ali ni videl za grmovjem neke postave v svetli obleki, ki je hitela

proti njemu in se je pravkar skrila za hrastom?

In ta postava — ali ni...?

Tedaj se je pokazal izza hrasta bel klobuček in pod njim znan obraz.

Egon je planil pokonci — in takrat je stopila izza hrasta Danica in zakrilila roke.

„Danica!“

Egonu Višavskemu je ušel ta klic, a čulo se je kakor bi vzkriknilo deset ljudi.

Ivan je vstal in se ozrl. Pogledal je proti drevoredu in okamenel obstal, kakor bi bil zagledal strah. Po drevoredu, naravnost proti klopi, kjer je sedel graščak, je prihajala ona, ki je bila mrtva! Preden je mogel Egon preprečiti, se je sluga zagnal proti njej in zavihtil palico. Danica je v strahu obstala, potem pa se je obrnila in zbežala nazaj. Tedaj šele se je Egon zavedel, da preti Danici nevarnost. Hitro je vrgel odejo s sebe in skočil za starcem.

„Ivan!“ je zavpil. Njegov glas je bil spet kakor nekdanj — glas gospodarja.

Ta klic je imel tak učinek na starca, da se je spet zbudila v njem hlapčevska kri. Umolknil je in se skoraj opotekel.

Potem pa ga je spet napadlo.

„Ne, ne sme biti živa! Mrtva je! Mrtva je!... V grobu je...!“

S temi besedami se je spet vrgel za prestrašeno Danico.

Kolena so ji klecnila — čedalje bolj so se bližali težki koraki, čedalje razločnejše je čula hropenje za svojim hrbtom... Moči so jo zapustile in pred očmi se ji je zmeglilo.

„Egon!... Egon!...“

Tedaj je nekaj začula za seboj. Ko se je opotekla k bližnjemu drevesu in se ozrla, je videla Egona, ki se je bil vrgel na starega oskrbnika. Z rokami ga je prijel za vrat in ga zagnal s tako silo na tla, da se je ta zavalil proti grmovju.

S strašnim krikom se je starec pobral, zavihtil palico in napadel svojega gospoda. Med njima se je vnel boj na življenje in smrt.

Palico mu je bil Egon iztrgal že pri prvem napadu. Ivan pa se ni za to niti zmenil. Vrgel se je nanj s škripajočimi zobmi in Egon se je komaj ubranil, da ga ni oklal. Pograbil ga je za vrat in ga z vso močjo, kakor bi hotel izruvati drevo, zavihtel na levo in desno, da se je starec zazibal in izgubil ravnotežje. Zletel

je na tla in v naslednjem trenutku je Egon klečal na njegovem hrbtu in mu izpodvil roko.

Starec je onemoglo zahropel. Z zobmi se je zagrizel v tla in usta so se mu zapenila.

Takrat so prihiteli po drevoredu ljudje, ki jih je bilo vznemirilo kričanje v parku.

„Semkaj, ljudje, semkaj!“ je zavpil Egon, ki jih je prvi zagledal.

Videč graščaka klečečega na Ivanovem hrbtu, so prestrašeni ostrmeli. Mislili so, da je norec obvladal paznika, in niso prav vedeli, komu naj priskočijo na pomoč.

Tedaj je pristopila Danica.

„Pomagajte gospodu graščaku! Ali ne vidite, da že omaguje?“

Možje so se zgrozili. Gospa Danica? Saj je vendar mrtva!

Mlada žena se je takoj zavedla.

„Saj ni res, kar vam je pravil stari Ivan! Nisem mrtva! Ivan je blazen, ne pa gospod!“

Kmetje si niso vedeli pomagati. Kar razumeti niso mogli, kako se je moglo vse tako naglo izpremeniti.

Potlej pa so se zavedli. Priskočili so Egonu na pomoč in naslednji mah je bil starec že razorožen in povezan.

„Nesite ga v graščino,“ je zapovedal Egon. „Zaklenite ga v čumnato z zamreženimi okni poleg kuhinje. Popoldne ga spravim sam v umobolnico na Studencu.“

„Je že dobro, gospod,“ so mu odgovorili. Tako more govoriti samo človek, ki je pri pravi pameti.

Blazneža so odnesli in Danica in Egon sta sama ostala na kraju, kjer se je pravkar vršil strašni boj. Molčala sta, kakor da ne upata z besedo na dan.

Tako je preteklo, kdo bi vedel, nekaj minut, morda četrt ure ali še več, ko je Danica dvignila glavo. Mladi graščak je stopil korak naprej, kakor bi ji hotel nekaj reči, ona je bila hitrejša. Skočila je k njemu.

„Objemi me!“ mu je rekla. „Naj me oklenejo roke, ki so me rešile smrti!“

Pritisnil jo je na prsa, ne s tisto neučakanostjo, kakor vselej dotlej: nežno, a vendar samozavestno, kakor znajo samo pravi ljubimci.

„Danica,“ je šepnil in jo vroče poljubil.

Konec prihodnjic

Najstrašnejši trenutek mojega življenja*

6

STRAH

Ko mi je bilo dvajset let, sem moral obleči vojaško suknjo in vzeti puško na ramo. Bil sem dodeljen h kranjskim Janezom, ki so bili nastanjeni v Trstu.

V vojaški službi sem moral mnogo prestati, čeprav sem bil izmed vseh novincev še najbolj okreten. Tovariši vojaki so me sicer radi imeli, ne pa stotnik.

Grozno smo se ga vojaki bali, kajti bil je silno strog in neusmiljen z nami. Mučil nas je na razne načine ter dostikrat tega ali onega slovenskega fanta kruto kaznoval za prazen nič. Zlasti name je imel strašno piko. Vsa težja dela sem moral opravljati in za vsako malenkost me je kaznoval. Sploh je bilo stotniku najljubša zabava vojake mučiti. Zato je neprestano gledal, kako bi jih zasačil pri kaki nerodnosti.

Nekega večera mi je stotnik zapovedal, da moram na stražo, čeprav ni bila vrsta na meni. Hočeš nočeš sem vzel puško in šel na določeno mesto. In ravno tisto noč sem doživel najstrašnejši trenutek svojega življenja.

Stražili smo tedaj smodnišnico v starem mestnem gradu. Jaz sem dobil ukaz, da moram stati na tistem mestu do polnoči — do konca ure duhov in strahov.

Tisto noč sem bil prvič na straži v starem gradu. Sicer mi je bil strah neznana stvar, toda tisto noč mi je vendar bilo preklicano neprijetno pri srečanju. Z nemajhnim nemirrom sem korakal pred smodnišnico gor in dol. Tiste čase je namreč na tržaškem gradu vsako noč stražilo, kakor so pravili. Vsak vojak, ki je zadnje mesece tam stražil, je ob enajsti uri jadrno zbežal pred tajinstvenim strahom. Drugi dan pa je bil vsak begunec osramočen in hudo kaznovan. Stotnik je namreč vsakogar videl, če je pobegnul, čeprav je bila noč še tako temna. To se je kajpada nam vojakom jako čudno zdejo.

Vse strašne kazni pa niso nič koristile. Nobena straža ni do polnoči ostala na svojem mestu, vsako je strah takoj prepodil, ko je pričel rogoviliti. O tem „strahu“ so vojaki sicer mnogo groznega pripovedovali, kakšen je bil v resnici, pa ni nihče vedel povedati.

„Mene stotnik ne bo videl bežati,“ sem se hrustil, čeprav me je bilo strah — pošteno strah. Minevala je ura za uro in meni je bilo čedalje tesneje pri srečanju. Pot me je oblival, a obenem me je mrazilo po hrbtu. Najrajši bi bil stisnil puško pod pazduho in jo odkuril, a spomnil sem se stotnika in ostal. Plaho sem gledal okoli sebe, od kod se bo prikazal strah, in srce mi

je razbijalo kakor devet kovačev. Postalo me je sram pred samim seboj in sklenil sem, da ne zbežim, pa naj se prikaže sam rogač iz pekla.

Zdajci je ura v zvoniku cerkve svetega Antona odbila enajst.

„Križ božji, zdaj se bo zgodilo!“ sem vzdihnil in s trepetajočim srcem prisluhnil. Dolgo se ni nič zgodilo in že se je začel polegati nemir v meni, tedaj pa sem začul tam za smodnišnico neko pošastno škripanje in renčanje, ki je prihajalo čedalje bliže. Zdrzil sem se, da bi se bil skoraj sesedel, in lasje so se mi dvignili na glavi. Z izgubljenimi očmi sem strmel v ono stran, odkoder je prihajal strah. Takrat se je pokazala izza vogala grozna kosmata pošast na štirih nogah, podobna medvedu, in jela stopati proti meni. Kdo drugi na mojem mestu bi si bil mogoče ohranil več korajže, mene pa je — odkrito priznam — prešinila smrtna groza. Srce mi je zastalo v prsih in kri zledenela v žilah.

Pošast je lezla bliže in bliže proti meni. Naenkrat se je vzpela pokonci in zarenčala. Jaz pa sem stal kot vkovan. Le še dobrih petnajst korakov je bila pošast od mene, ko sem se nekoliko osvestil. Čisto nehotе sem dvignil puško in pritisnil na petelina. Zabliskalo se je in počilo — in prav tisti mah, kakor bi se bil čudež zgodil, me je groza izpustila iz svojega objema. Odskočil sem in hotel drugič sprožiti, a ni bilo treba.

Ko sem bil ustrelil, je strah odskočil in grozno zatulil, nato pa je omahnil in telebnil po tleh. Takrat sem se zavedel svojega dejanja; roke so mi omahnile in kakor pijan sem se opotekel. Moral sem se nasloniti na zid, da nisem padel. Strel je alarmiral vojake in prihitela je patrulja. Poročal sem takoj, kaj se je zgodilo in vsi so hoteli videti, kakšno pošast sem ustrelil.

In kaj so našli? Na tleh je ležal v mlaki krvi naš stotnik S. D., zavrt v kosmato ovčjo kožo. Bil je mrtev, kajti strel mu je šel skozi srce. Bliskoma se je po vsem mestu raznesla novica, da je tisti grozni strah, ki je toliko rogovilil po gradu, razkrit v osebi stotnika S. Vse se je zgražalo nad krutim stotnikom in hvalilo moj pogum.

Dogodek tiste noči pa je imel zame žalostne posledice. Nakopal sem si hudo živčno bolezen, ki me je za leto dni priklenila na bolniško posteljo.

Zdaj sem siv starec. Mnogo bridkega sem doživel v toku let — a vendar mi bo oni dogodek iz vojaške dobe ostal zapisan v spominu kot najstrašnejši trenutek mojega življenja.

Z. E., Muljava.

Shavu se je nekoč zgodilo tole: Pri neki predstavi ga je občinstvo viharno zahtevalo na oder. Ko se je ploskanje nekoliko poleglo, je zavpil neki glas z galerije: „Vaša drama je zanič, gospod Shaw!“ Shaw je sezrl na nezadovoljnežu in mu odgovoril: „Tudi jaz sem tega mnenja — a kaj hočeva sama proti tolikim!“

* Pod tem zaglavjem priobčeni spisi tekmujejo za nagrade, ki jih je razpisal tednik „Roman“ v natečaju „Najstrašnejši trenutek mojega življenja“. Podrobnosti gl. v 6. števu „Romana“ dne 8. febr. 1930.

Za slabo voljo

Letoviščar: „Čujte, kaj pri vas res nimate drugih znamenitosti razen spomenika v vojni palim vojakom?“ — „O, seveda. Solnčni vzhod. Začetek proti šestim zjutraj.“

„Kaj praviš, Moric, da bi si vzel za maskarado, rdečo masko ali zeleno?“ „Kaj se pravi masko — lepo se umij, pa te lastna mati ne bo spoznala!“

Janez se vrne iz Amerike. „Nu, kako je bilo v New Yorku?“ ga vprašajo. Janez izpljune: „Kolosalno!“ „Tak povej no kaj!“ „Povem vam —“ Janez spet krepko izpljune, „promet je kolosalen!“ To reki prestane, da spet izpljune. In potem povzame: „Kamorkoli pljuneš, pljuneš v luksuzni avto...!“

Znani nemški narodni gospodar Karl Bücher je pri predavanju na univerzi omenil, da je v Ameriki mnogo več moških kakor žensk, in je v šali dodal: „Damam lahko tedaj samo priporočam, naj se izselijo.“ Nakar je neka slušateljica užaljena vstala in odšla iz dvorane. Bücher pa je zavpil za njo: „Gospodična, saj se tako hudo ne mudi!“

Moderna ženitna ponudba. Ona dama (naj bo stara ali mlada, lepa ali grda) dobi mojo roko in srce, ki ni da na razpolago sredstva, da nastopim večletno avtomobilsko polovanje s svojo ljubinko. Dopiši pod „Bencin“.

Znameniti dunajski pridigar Abraham a Sancta Clara (1644—1709) je nekoč rekel na prižnici, da bi mogel vse dunajske device v samokolnici odpeljati iz mesta. Dunajski ženski svet mu je seveda te besede zelo zameril, zato je drugo nedeljo hudomušno dodal: „Kakopak vsako posebej, drugo za drugo!“

Predsednik sodišča (odvetniku): „Gospod doktor, zaslišani boste kot priča. Pozabite tedaj za trenutek svoj poklic in povejte mi čisto resnico!“

Student (pri izpitu): „Če prerežem trebuh, pridem skozi črevo do hrbta.“ — Profesor: „Srečno pot!“

Sodnik: „Zadnjič ste rekli, da je vaš sin mrtev, v resnici pa je v ječi.“ Priča: „Gospod sodnik, ali je to kako življenje?“

Nagrobni napis za taščo: „Vendar žel!“

„Bogme, rajši bi bil tuberkulozen kakor pa milijonar.“ — „Človek božji, ali si nor?!“ — „Zakaj? Vsi milijonarji umro, med jetičniki pa samo pet in šestdeset odstotkov, sem danes bral.“

Gospod, ki dolgo zvoni na telefonu, ne da bi se telefonistka odzvala: „Hudiča, ali so res vse krive številke zasedene?“

Gospa sobarici: „Ali ste povedali kuharici, da bom danes pomagala pri kuhi?“ — „Da, gospa! Rekla je, če ne bi rajši na jutri odložili, ker ima danes mnogo dela.“

Pogrebno društvo brzojavi gospodu, ki mu je umrla tašča: „Danes umrla tašča. Prosimo brzojavnega obvestila, ali sežgati ali pokopati.“ Nakar pride brzojavni odgovor: „Prosim oboje.“

„Ali še veš, ko sva se prvič poljubila, si bila ko stanjelasa in tvoja usta svello roznata, ali še pomniš?“ — „Tako? To si bil ti?“

Iz filmskih oglasov: „Cook na severnem tečaju“ (Prvič v Ljubljani!). — „Srečni zakon“ (Dveurna predstava). — „Neprirodna mati“ (V prirodnih barvah). — „Rojstvo morskega ježa“ (S spremljavo orkestra).

Profesorske

Profesor: „Ne stojte vendar zmerom pri oknu! Če bo kdo dol padel, se gotovo spet ne bo javil!“

„Od zdaj naprej naj se vsedejo tisti, ki manjkajo, vselej v zadnjo klopo, da takoj vidim, kdo manjka.“

„Z vami je križ, kamorkoli vas posadim, povsod regljate, spredaj in zadaj.“

Profesor stopi v razred in zagleda na deski sliko: neki učenec ga je bil narisal s kredo. „Saj sem že tu,“ reče raztreseno profesor. „Potem grem pa lahko domov.“ In je res šel.

Nadzornik (učencu): „Povej mi kak izrek iz svetega pisma!“ — Učenec: „In Judež je šel in se obesil.“ — Nadzornik (istemu učencu): „Še enega, a boljšega!“ — Učenec: „Pojdi in tudi ti tako stori!“

Premetena nevesta

V nekaterih krajih v Bretanji je navada, da dá ženin nevesti kot jamstvo za to, da jo bo res vzel, neko vsoto — 50 do 500 frankov, kakršne so pač njegove razmere. Če se zaroka po ženinovi krivdi razdere, obdrži nevesta denar za odškodnino. Če pa je kriva nevesta, ga mora vrniti.

V Pont-l'Abbéju je živela deklica, ki je to kavicjo že sedemkrat dobila. Vsakemu ženinu je znala življenje tako zagreniti, da se je odrekel svojemu denarju in prostovoljno odstopil od poroke. Sedemkratna nevesta si je tako nabrala lepo imetje: a kaj bi pač z njim? Osmega ženina ni bilo več in tako se ji je obetal večno samstvo.

Nekega dne pa se razve, da se „večna nevesta“ vendarle poroči. Kdo je ta junak? Vse se je čudilo njegovemu pogumu. Toda občudovanje je zaslužila nevestina premetenost. Zaročenec je bil neki mornar, s katerim se je bila deklica skrivaj zaročila še preden je prelomila onih sedem zarok. Zaročenec je moral potem za nekaj let na morje, ona pa je ta čas porabila, da si je napravila lepo doto, ki je z njo prese-netila ženina.

TIGER

N A P I S A L M A X B R A N D

In to je bil za Larryja Waterloo. Tujec ga je naskočil in tako zaplesal z njim, da se je človeku moralo že od gledanja zvrtni v glavi. Izprva se je zdelo, da v udarcih ni baš pri moči, toda zadel je Larryja tolikokrat — če bi kdo hotel šteti šunke, bi moral imeti računski stroj — da je od njega vse kar vi-selo. In pri tem se je boril pošteno in spodobno. Sunil je vselej iz pleč, niti enega udarca ne s komolcem, kaj šele z nogami. A vendar sem ves čas čakala, kdaj mu bo Marry zadal poslednji udarec in tako zaključil ples. Tega sem čakala, tedaj pa je Larry napravil svinjarijo. Prismolil je namreč Jacku sifonko na glavo, in Jack je telebnil na tla kakor mrtev. A le za eno minuto. Kri se mu je vlila iz rane in jaz sem stala in gledala in videla samo njegov obraz. Belobradec, ali ste že videli, kako je, če si človek prižge v temi cigareto? Nu, vidite, tako se je Tigrov obraz zdajci razjasnil.

Skočil je na noge kakor mačka. Poprej, mislim, se je boril samo za šalo. Zdaj pa, zdaj se je bil — kakor hudič! Potolkel je Larryja na tla in mu strgal srajco s hrbta, ko je hotel pobegniti. In Larry je pozelenel od groze in je bežal — bežal, kar so mu noge dale — Belobradec, pomislite — Larry, ki ga ni še nihče nikoli ugnal!

Toda za njim se je vrgel Tiger in se smejal! Smejalo tako čudno, da me še zdaj stresa mrz, samo če se spomnim. Drugi so vsi pograbili, kar jim je prišlo v roke, toda Tiger je zavihnel stol in ko so mu pogledali v obraz, so se vsi raztepli kakor dež na strehi. Tedaj se je obrnil k meni, in rečem vam, prav nič bahaštva ni bilo na tem obrazu, nič zmagoslavja — ne, smejal se je kakor deček, ki je bil pravkar dobil nedolžno igro!

Zadržala je sapo in šepnila:

„O, Belobradec, to vam je mož — to vam je mož! Vi ste prvi spodobni človek, ki sem ga srečala, toda ko je tako stal pred menoj in se smejal, sem vedela, da je tudi on poštenjak in raven kakor ravnilo!“

Tako se je bila zaverovala, da je docela pozabila bolnika, ki jo je ves čas prodirljivo opazoval izza pol priprtih trepalnic. Zdaj pa je dvignil roko in njegovi prsti so rekli: „Ali mi zaupaš?“

„Vam če zaupam?“ je ljubeče odvrnila deklica. „Kakor svojemu očetu!“ Zgrozila se je. „Bolj kakor svojemu očetu!“

Tedaj so spretni prsti počasi napisali v zrak:

„Tiger mora od tod.“

„Zakaj?“

„Ker nam prinaša nesrečo.“

Poparjena ga je pogledala; njen obraz je razodeval, da so ji po bliskovo šinile skozi glavo žalostne misli, potlej pa so se ji oči spet zjasnile. Odkimala je.

„Nekdo vam ga je moral krivo oslikati, Belobradec. Kadar ga boste videli, mi boste zanesljivo pritrdili. Če mu pogledate v oči, vam ne umakne pogleda. Nič senc ni na njegovem obrazu. Njemu ni treba ničesar skrivati. Če ga pogledate, Belobradec, je kakor bi pogledali v kristal — čisto skozenj vidite, in človek bi tedaj hotel stati vzravnin in se mu smejati. Danes popoldne sem stala tam spodaj in tedaj sem si ogledala vso to sodrgo malo-bridnežev, razbojnikov, svedrovcev, žeparjev in uzmovičev in sem samo Boga hvalila, da so še drugačni možje na svetu. Morala sem Boga hvaliti, zakaj on je čist, Belobradec, in nepokvarjen. Vzemite besedo nazaj! Recite, da mu ni treba iti!“

Ustnice hromega moža so se razklenile v vzdih, in zaupanje, ki je bilo osvetlilo dekličin obraz, je ugasnilo kakor sveča.

„Ali imate kaj proti Tigru?“

Prikimal je.

„Kaj?“

Spretni prsti so zlogovali: „Mary, zaupaj mi!“

Pobesila je bradico na roko, ki jo je stisnila v pest, in se zagledala skozi okno.

„Neprestano premišljam,“ je zamrmrala; njeno zaupanje do Belobradca je bilo tolikšno, da se je navadila vpričo njega na glas misliti. „Kaj more biti na njem narobe? Njegove oči? Ne! Njegov glas? Ne! Njegova hoja? Ne! Ali je slepar? Ne morem verjeti.“ Obrnila se je. „Belobradec, kaj je na njem narobe?“

„Tega ti ne morem povedati,“ so pokazali prsti.

„Tak ste trdno odločeni, da ga pošljete proč?“

Prikimal je. Videl je, kako je v njej zorel sklep, potlej pa je mahoma ugasnila vsa njena energija, in iznenada je položila svojo roko predenj na odejo, brezmočno z navzgor obrnjenimi dlanmi.

„Ne morem, Belogradec. Ne morem ga odsloviti. Vem, da morate prav imeti, drugače ne bi tega od mene zahtevali, ali — ne morem.“

„Moraš!“ so odgovorili neizprosni prsti.

Otožno ga je pogledala, potlej pa je tiho rekla:

„Pogledal me je, Belogradec, tako kakor bi me bil rad imel, in to mi je dobro delo.“ Hlastno je iskala besed in se prijela za prsi. „Hotela bi, da bi me še enkrat tako pogledal.“

„Zakaj?“

Ko se je zdaj obrnila proč, da se zbere in razmisli, so hromčeve oči zagorele in brada mu je vztrepetala. Toda stisnil je pesti in zaprl oči, in njegovo vznemirjenje se je poleglo.

„Tole,“ je rekla deklica in se spet obrnila k Belogradcu, kakor bi ga hotela prositi z očmi, naj vendar razume, česar mu ne more razložiti z besedami. „Pri večini mož, če me pogledajo, vem, da vidijo dvoje v meni: hčerko Jima Dovra, ki zdaj upravlja krčmo ‚Pri ukročenem merjascu‘, ali pa — moje telo in obraz.“

Z gnusom je prestala.

„Časih me tako pogledajo, da mi je skoro, kakor bi se me dotaknili z rokami in mi nekaj šepnili na uho. Toda ta tujec, ta Tiger!“ Vrgla je glavo nazaj z izrazom sreče, ki jo je neizrekljivo polepšal. „Ko me je pogledal, Belogradec, tedaj ni videl Jimove hčere, in tudi ne samo mojega obraza. Pogledal je globlje vame, in nekaj v meni mu je prišlo naproti, da sem mu vrnila ta pogled. In ko ga nisem več videla, sem bila tako razburjena, kakor bi bila v gledališču in bi morala sredi poslednjega dejanja domov. Moram ga videti. Moram!“

Belogradec je zaprl oči, in njegova levica se je krčevito zasekala v odejo.

Se nadaljuje na 10. strani

SIROTA Z MILIJONI

Roman v 4 knjigah

Francoski napisal Jules Mary

PRVA KNJIGA

LJUBEZEN IN DENAR

Prvo poglavje

DRAŽBA NA GRADU

„Oho, kaj pa je to?“ porečete presenečeni čitatelji, ko prečitate gornje kričeče vrstice.

NAŠ NOVI ROMAN!

Naš novi senzacionalni ljubezenski roman, za katerega se nismo strašili ne truda ne troškov, da ga poklonimo Vam, dragi naši prijatelji in bralci.

„Romanovi“ romani so na glasu in so se v nekaj mesecih splošno priljubili.

TODA VSE TO JE BILO ŠELE UVOD!

Naši pravi romani se zdaj šele začno! „Zlati demon“, „Konzulova skrivnost“, „V objemu teme“ (ki ga v prihodnji številki zaključimo) in nad vse priljubljena „Nezakonska mati“ so bili dobri romani in so se ljudem zelo priljubili — o tem pričajo priznanja iz vrst naših čitateljev. Toda nobeden od njih, za to Vam jamčimo, ne dosega našega novega veleromana.

»SIROTA Z MILIJONI«

je nad vse zanimiva povest sirote, ki je dedična 100 milijonskega imetja, ne da bi o tem kaj vedela, in ki se zato zanjo poganja propal plemič. Ona pa ljubi drugega in noče o plemiču nič slišati. Neki Indijec, ki ji hoče pomagati... ne, ne, danes Vam ne smemo preveč povedati, drugače vam še pokvarimo vse veselje.

„Sirota z milijoni“ je delo priznanega francoskega pisatelja *Julesa Maryja*, čigar ime že samo jamči za moralno neoporečnost in kakovost. Dogajanje, ki je pisano

V ŠTIRIH VELIKIH KNJIGAH,

je tako napeto in zanimivo, da obledi v primeri z njim celo sloviti Dumasov roman

GROF MONTE CRISTO,

na katerega naš novi roman po tajinstvenosti po nekod spominja — samo da ga še znatno prekaša!

Ker je roman „Sirota z milijoni“ daljši od naših dosedanjih romanov, ga bomo prinašali *stalno* v izredno

VELIKIH NADALJEVANJH

po 7 do 8 strani. Priobčevati ga začnemo v

PRIHODNJI ŠTEVILKI

in Vas prosimo, da to poveste tudi svojim prijateljem in znancem, ki radi čitajo lepe romane. Vi pa, ki ste doslej še odlašali s poravnanjem naročnine, jo nakažite še danes, da boste redno dobivali vsa nadaljevanja.

„Saj vendar niste hudi?“ ga je zaprosila. „Vem, da se nikoli ne zmolite, toda tega moža še niste videli. Dajte mu priliko, da vam stopi nasproti!“

„Poznam ga,“ je odgovorila roka in po tlejš: „Zdaj me pusti samega in mi pošlji Lewa!“

„Srdite se, Belobradec,“ je vzkliknila dekle in se malone spustila v jok.

„Ne, samo žalosten sem,“ je odgovorila roka.

Tedaj je šla počasi iz sobe in pomignila McGuiru, naj vstopi.

„Nekaj čisto nepričakovanega, česar vam ne morem popisati,“ je rekel Jack nekako v istem trenutku v telefonskem pogovoru s Cecilom Darlingom. „Na vso žalost mi je ta ekspedicija docela nemogoča.“

„Veste kaj, človek božji,“ je zajeceljal junak tolikih afriških pustolovščin, „zdaj, ko sem že vse pripravil...“

„Verjemite mi, da mi je silno žal,“ je odvrnil Jack Lodge, „vendar je moj sklep nepreklicen.“

„In lepa divjačina? Jack, ali ste res na to popolnoma pozabili?“

„Povem vam, da sem na lovu za največjo divjačino, kar sem jih do zdaj gnal.“

„In je ta lov nevaren?“

„Tako nevaren kakor dinamit ali pik kobre.“

„Hudiča! In bo dolgo trajal?“

„Ne vem še. Nemara en dan, cno uro, leto dni; toda ne opustim ga vse dotlej, dokler ga ne končam.“

„Jack — sicer se ne bi maral mešati v vaše zasebne stvari —“

„Kar zinite.“

„Nu — kam vodi sled?“

Jack se je veselo zasmel.

„Tega niti sam ne vem prav.“

„Ne veste?“

„V pekel ali pa v nebesa — kakor se stvar konča.“

„Veliki Bog!“

„Ne mislite, da sem zblaznel. Samo srečen sem, Cecil.“

„A kje nameravate loviti?“

„Tu v mestu.“

„Kaj?“

„Popolnoma resno.“

„Čujte, dečko, na glasu vam poznam, da stvar ni brez nevarnosti.“

„Saj to sem vam v suhih besedah že povedal.“

„Potem mi storite uslugo!“

„Kakšno?“

„Vzemite me s seboj!“

„Na ta lov mora mož čisto sam, prijatelj, in plen je tak, da ga ni moči deliti.“

To rekši je obesil slušalko.

Trinajsto poglavje

PAVIJAN

Pred nevarnostmi, ki so njej sami grozile, se je Mary vselej znala zavarovati, zakaj imela je na svoji strani pesti, nože in revolverje tucata preizkušenih borcev, toda jamčiti za varnost koga drugega je bila čisto druga stvar. Tisti, ki so glavo tvegali, so to storili iz čiste, osebne naklonjenosti, če bi pa prosila pomoči za Tigra, je bilo zelo mogoče, da bi se njeni prijatelji izpremenili v ogorčene nasprotnike nepoklicanega gosta. In sovraštvu so v tanglu navadno dali poudarka z nožem ali pa z dobro merjeno kroglo.

Bil je v resnici eden izmed skritih razlogov za njen edinstveni položaj v tanglu, da ni nikoli nikomur pokazala posebne naklonjenosti. Ravnala je z vsakim kot z dobrim prijateljem, in pri vsem prijateljstvu si jih je umela držati laket od sebe. Prav dobro je vedela, če bi svoje srce komu darovala, da bi si sicer res zagotovila njegovo brezpogojno vdanost, hkrati pa bi se cela vrsta zvestih pristašev izpremenila v ogorčene nasprotnike.

To je veljalo tudi za stare prijatelje iz tangla, ki so se rodili v bližini „Ukročnega merjasca“ in zrasli z Mary Doverjevo. Če je na primer Larryju Boyntonu privoščila nasmešek, je s tem vznevoljila dvajset drugih starih prijateljev; hujše bi bilo, če bi zdaj izkazala milost čisto tujemu človeku, ki je dal v pol ure okusiti svoje pesti tolikim stare garde? Nemara je bila že zdaj šla predaleč? Postavila ga je na mesto „venbacitelja“, ki ga je do tlej imel Larry, in če se v tanglu porodi stannja, da bi tu utegnili odločiti še drugi oziri razen poslovnih, bi to bilo za Tigra v tanglu ne samo nevarnost, nego gotova smrt.

O vsem tem je zdaj razglabljala s svojim običajnim pokojem; spustila ni iz misli nobene možnosti in vsako je precenila po njenem pomenu. Ona sama ni mogla odkrito vzeti tujca v zaščito; tako ji je ostala samo možnost, da ga obda na skrivnem s telesno stražo, ki bi delala zanjo, ne da bi računala na plačilo.

Tri osebe so bile v tanglu, ki so utegnile za to priti v poštev, in takoj ko je zapustila Belobradca, jih je dala poklicati. Zbrala jih je v mali sobi, ki ji je služila za pisarno in kjer je vodila knjigovodstvo in odpravljala posle „Ukročenega merjasca“.

Bila je kaj čudna trojica: pohabljen prodajalec časopisov, enorok lajnar in stara zgrbljena beračica; toda kar je tem ljudem nedostajalo telesne moči in spretnosti, so nadomestili s slepo vdanostjo za Mary Doverjevo. Oboževali so jo kakor svetnico, bila jim je zaščitnica in rešiteljica v stiski, in služili so ji malone z versko pobožnostjo.

Billy, prodajalec časopisov, je bil prišel na svet s krajšo, skrivljeno nogo, njegovo življenje je bil en sam niz korakov, in vsak korak mu je bil muka; a ker ni poznal drugega kakor bolečine, jih je potrpežljivo prenašal. Jeklen čevelj je nadomestil, kar je njegovi pohabljeni nogi nedostajalo dolgosti, in znal je tako naglo in okretno skakljati, da ni nikomur, ki ga je videl, prišlo na misel, da bi se utegnil čutiti nesrečnega. Le njegov obraz je pripovedoval povest njegovega trpljenja. Ni bil čemerren; nikoli ni godrnjal zoper usodo, kar pohabljeni tako radi delajo; le njegov obraz je bil shiran in prsten od hudih bolečin, toda njegove velike bistre oči so se bile sprijaznile s trpljenjem, zakaj drugačnega življenja sploh ni poznal.

Ves dan in vse dni je veselo skakljal in njegov glas je zvenel tako tenko in drobno kakor glas črička, le kadar je sedel, se je njegovo telo sesedlo in glava se mu je pobesila, kakor bi bil starec, ki mu je že dovolj boja z življenjem.

Beračica je bila starka nepreračunljive starosti. Živela je v tanglu, kakor dolgo so ta del mesta tako imenovali; nihče ni pommil dobe, ko je bila še mlada, ali ko se še ni plazila po ulicah. Hodila je tako sklonjeno, da so ljudje mislili, da mora pasti na obraz, in bilo

je nerazumljivo čudo, kako je mogla venomer strmeli v tlak, pri tem pa spoznati vsakogar, ki ji je prišel naproti; če je človeku pogledala v obraz, je vselej zamižala in zato so jo imenovali mežikavo Lizo.

Lajnar se je imenoval Sparchi in se je zelo razlikoval od svojih dveh tovarišev. Bil je sicer res precej star, toda prenašal je svoja leta zelo čilo in sploh se je nosil strumno kakor vojak. Pred leti je služil v Italiji in pri tem izgubil roko.

Billy je sedel na stolu, mežikava Liza je čepela na robu stola, Sparchi pa je stal vzravan s čepico v roki. In vsi trije so upirali pogled v Mary.

Le-ta je kar brez ovinkov prešla k stvari. „O Tigru ste čuli?“

Billy je vrgel glavo pokonci in razburjeno zakrakal; Lizin režaj je pokazal brezzobo nebo iz umazane slonovine; Sparchi je prikimal.

„Pazite!“ je rekla Mary Doverjeva. „On je pri nas tujec in ne spada k nam; zakaj je tu, ne vem; mislim pa, da je spodoben dečko. Spodoben! Razumeli?“

Tri glave so prikimale.

„Naši ljudje mu bodo hoteli skočiti za vrat,“ je povzela. „Larry se po boju ni več prikazal; in se tudi ne bo, dokler ne obračuna s Tigrom ali ga vsaj ne spravi s poti.“

„Da se od takrat še ni vrnil?“ je rekla mežikava Liza s svojim hreščečim visokim glasom. „Res ne?“

„Kaj hočeš reči?“

„Pod zemljo,“ je pokimala Liza. In napravila je kretnjo, kakor bi hotela pokazati, kako si krt utira pot.

„Ali si ga videla?“

„Govorila sem z Vung-Cijem, Vung-Ci ga je videl.“

„Gotovo je bil namenjen kam drugam,“ je menila Mary, ki ji je vzlic temu vsa kri izginila z lic. „K ‚Ukročenemu merjascu‘ ga ni bilo.“

„Pač, k ‚Ukročenemu merjascu‘ je šel, in pištolo je imel.“

„Pištolo?“ je vprašala Mary in pridržala dih.

„Vung je spoznal po tem, kako mu je stal suknjič. Takih oči kakor imajo Kitajci nima nihče, Mary.“

„Potlej mora zdaj biti tu,“ je vzkliknila deklica in skočila s stola.

„Pred eno uro je še bil, a je spet odšel.“

„Po kaj je prišel?“

„Pri Belobradcu je bil.“

„A Belobradec mi o tem ni besedice znil.“ Zamišljena je umolknila. Seveda, od njega je čul Belobradec laži o Tigru. Z Larryjem Boyntonom je bil govoril. Nastavili so mu past, toda dobili ga ne bodo, ne, ne smejo ga dobiti!

„Sparchi, kadar lajnaš svoje pesmi, pripazi malo na Tigra. Billy, tebi mi ni treba praviti, kaj ti je storiti. In ti, Liza, poznaš kletna pota. Radi bi prišli Tigru do živega, obkoliti ga hočejo in potem iznenada naskočiti. V odkritem boju se mu ne upajo stopiti nasproti, niti deset njih hkrati ne; in vse, kar vam je storiti, je to, da mu krijete hrbet in mu poveste, kdaj je čas, da se spravi od tod. Ali mi boste pomagali?“

Tiho so ji odgovorili, da jih je komaj razumela.

„Idite tedaj vsak na svoj posel!“

Obrnili so se k vratom, toda Billy se je še obotavljal.

„Ti si mu dobra, kaj?“ je vprašal.

Pogledala mu je v resne, umne oči.

„Da, Billy, ker se je tako pošteno bil.“

„Ali zanesljivo veš, da ni skrivni?“

„Tega ne verjamem.“

„Čuj, Mary,“ je rekel nato, se sklonil k njej in ji šepnil na uho: „Pazi tudi na sebe samo!“

„Zakaj neki, Billy?“

„Takile dečki znajo biti z deklicami strašno prijazni, Mary.“ Resno ji je pokimal in odskakljal skozi vrata.

„Billy!“ je vzkliknila za njim.

„Nu?“

„Hvala ti, Billy!“

Prijazno se ji je zarežal in med tem ko se je obrnil, je po veži prihitel neki možak in se zaletel vanj. Billyja je malone podrlo na tla.

„Tak sirovač!“ je zavpil na neznanca. „Kdo vam je dal pravico, da podirate ljudi?“

„Le ne tako jezno, pritlikavček,“ je oni odgovoril. „Evo ti krajcarja, kupi si z njim požirek piva.“

„Spravite se k vragu, vi in vaš krajcar!“ je odvrnil Billy, vrgel došlecú novec v obraz in s presenetljivo naglico odkrevsal po hodniku. „Takle muholovec!“ je še zakričal nazaj, „takle polipski ovaduh!“

„Tegale paglavca čaka še nič prida konec,“ je srdito zarenčal detektiv. „Že dolgo ga imam na pikil!“

Stopil je v pisarno, odložil klobuk, si popravil bujni šop las, ki mu je silil na čelo, si klobuk spet malce postrani posadil na glavo in sedel Mary nasproti.

„Dober dan,“ je hladno pozdravila deklica.

„Hm, naježeni danes, kaj?“

„Kar z besedo na dan, saj imam debelo kožo.“

„Aha, paglavce vam zadaja skrbi, kaj ne? Pozabite ga, Mary! Ne ukvarjajte se z ušivci. Ne bosta dve leti okoli, pa vam ga imam za zamreženimi okni in pet let mu ne uide. Potuhnjene oči ima.“

„To vam rečem, Wagner,“ je odgovorila in z dvignjenim kazalcem podčrtala grožnjo. „Če dečku kaj napravite, boste to občutili na lastnih kosteh, razumeli?“

To niso bile prazne besede, zakaj marsikateremu tajnemu policistu so ‚Pri ukročenem merjascu‘ dodobra zagrenili življenje.

„Nikarite tako govoriti, Mary,“ je rekel nekoliko prijazneje. „Saj me poznate. Ali sem že komu kožo odril?“

Skomignila je z rameni. „Nu, naposled mi je prav, da ste prišli.“ Stopila je do vrat in zaklicala v pivnico: „Ti, Lefty, daj, poišči Tinyja Maca! In naj pride k meni!“

Potlej se je obrnila:

„Tak po kaj ste danes prišli, Wagner?“

„Marsikaj nam je prišlo na ušesa. Kdo je vaš novi bratec? Tiger mu baje pravijo.“

„Ta ima sobo gori na številki dva in štiri-deset; stopite k njemu in si ga oglejte!“

„Čujte, Mary, in recite mi: ali sem vaš prijatelj ali ne? Zakaj mi ne marate odgovoriti?“

„Kako, prosim?“

„Tak pomagajte mi! Govore, da je bil Larryju kosti zrahljal.“

„Res.“

„Nu, dobro! Če ne marate govoriti, pa pustimo Tigra. Prišel sem še zaradi nečesa drugega.“

Njegove oči so se pri teh besedah nekam škodoželjno zasvetile. In s poudarkom je dodal:

„Mary, ali veste, da je ‚Pavijan‘ spet tu?“

„Kaj?“ je šepnila in vsa kri ji je izginila z lice. Kakor da bi jo bil kdo s polenom udaril po glavi, je omahnila in se sesedla na stol.

„Strahovi, kaj ne?“ Puhnil ji je dim cigarete v obraz in njegove ostre male oči so se zmagoslavno zalesketale.

„Wagner, to je laž,“ je odgovorila deklica. „Dobro veste, da je laž.“

„Tako?“

„O, Bog!“ je zaječala. Vsa hladnokrvnost jo je minila. Skrila je obraz v dlani.

„Ne vznemirjajte se, Mary,“ ji je mehko rekel Wagner. Iskren hočem biti z vami; do zdaj ga še nismo videli.“

Sunkoma je dvignila glavo.

„Tedaj za gotovo ne veste?“

„Pač; v zadnjih treh tednih so se dogodile tri stvari, pri katerih je moral ‚Pavijan‘ imeti svoje prste. Prvo je bilo ono z blagajno pri Wiltsu & Co.“

„A to je bil vendar Gandil,“ je vzkliknila obupno. „Saj so ga prijeli!“

„To je bilo samo trik, Mary,“ se je zarežal Wagner, „nič drugega kakor trik“. Primaknil je stol. „Poslušajte! Preden so omaro zvrtili, so jo morali odmakniti od zidu. Razumete?“

„In?“

„Mary, samo en človek je na svetu, ki je zmožen tega. In dotičnik je to tudi storil.“ Navedel ji je dokaze, drugega za drugim, naštevaje jih na prstih. „Omara je bila težka devet sto osem in dvajset funtov, Mary; ali je še kak drugi človek na svetu razen ‚Pavijana‘, ki bi premaknil toliko težo?“

„Morda pa jih je vendarle bilo več,“ se je obupno oklenila rešilne bilke. „Vsaj dva bi bila mogla biti.“

„Nista bila dva, a pustiva to. Če želite še več dokazov, evo jih! Nekdo je vlomil v skladišče krznarske družbe Van Suydam in odnesel cel kup soboljih kož — štiri deset tisoč kož! — in vse pod pazduho!“

„Kakšen dokaz naj bo to? Pavijan vendar ni edini, ki krade kože — pri teh cenah, kakor so letos!“

„Seveda ni edini. Ali —“ Spet se je zmagoslavno zarežal in jel naštevati nove dokaze. „Kdo drugi razen Pavijana bi se spustil po žlebu z devetnajstega nadstropja hiše, ki stoji sredi samih dvanajstnadstropnih palač?“

„Ali so to vsi vaši dokazi?“

Kaj mi pisava

Urejuje Stanko Šproc

V naslednjem priobčujemo nekaj grafoloških analiz pisav, ki smo jih prejeli iz vrst svojih čitateljev. Na teh primerih se bodo lahko vsi ‚Romanovci‘ uverili o pomembnosti grafološke analize, ki točno razkrije vso človekovo notranjost, usmerjenost njegovega hotenja, njegove skrite nagibe, odnošaje do vnanjega sveta itd. — tedaj same stvari, ki so posebno važne za praktično življenje. Koliko koristneje si lahko usmeriš svoje ravnanje in nehanje, če poznaš samega sebe do vseh podrobnosti in se lotiš le tistega, kar ne presega tvojih zmožnosti! Koliko razočaranja si prihraniš, če pravočasno spoznaš značaj svojih znancev in prijateljev. Grafološke analize so fotografije duševnega življenja ljudi.

Radovedni S. A. — Vi ste zelo občutljiva narava, mehkega duševnega ustroja. Zelo samozavestni ste, smatrate se za vzvišenega nad svojo okolico in venomer imate v načrtu kaj velikega in pomembnega; ni pa s tem rečeno, da boste imeli na vsej črti popoln uspeh. Veliko notranjih ovir je v vaši duši, ki vam ne dopuste prostega razmaha; nekam bojzljivi in neodločni ste v življenskem boju, premalo notranjega impulza in duševnega zaleta je v vašem hotenju. Te slabosti občutite, zato ste postali precej nezaupljivi in neodkriti do okolice, mnogo se mučite sami s seboj in nikdar se ne morete popolnoma otresti duševnih dvomov in nasprotja. Vkljub zelo čuvstvenemu naturelu je vendarle opaziti, da nimate pravega družabnega čuta, da se le preradi odtujite svoji okolici. Najbrže tiči vzrok v vašem živčevju, ki očitno ni posebno odporno napram zunanjim vtisom; posvetite več pažnje živcem in njih zdravju! Privoščite si duševnega miru in počitka! V ostalem ste prijetna narava, naravnega obnašanja z razvitim estetičnim čutom. — Kar se tiče vaše bodočnosti in poklica, vam svetujem, da se ne poprimete posla, ki preseza vaše moči. Skušajte biti zadovoljni tudi z malim, pri tem pa ohranite dobro voljo in notranje ravnotežje.

Majniška idila. — Zelo impulzivna narava, polna agresivnega stremljenja; z okolico je večkrat v nasprotju pri čemer pride do izraza njena često odbijajoča ostrina. Zelo vztrajna narava, hoče, ne oziraje se na tuje predsodke, izvesti svoje načrte, toda če naleti na težje ovire, podleže. Volja močna, časih premočna, tako da pride v nasprotje z zdravim razumom, kar je tudi vzrok vsem njenim dosedanjim neuspehom. Iz pisave se zrcali velika samozavest, bahavost in nagnenje k laži. V družabnem oziru dokaj nedostopna in izbirčna, ter se ne more dovolj naglo vživeti v dani položaj. Stremi po jasnosti in preciznosti v izražanju misli, njeno mišljenje je zvezno in urejeno, toda brez originalnosti in samostojnosti. Manjka ji sočne čutnosti, v družbi je precej suhoparna. Zelo premišljena, realno misleča narava.

E. van Lidth de Jeude:

Grda žena

Prošlo zimo sem srečal v jedilnem vozu med Parizom in Brusljem Fransa Vandoma. Frans Vandome je že nekaj let znamenit slikar evropskega slovesa, toda zame je vendarle samo stari tovariš izza gimnazijskih let.

„Halo, Frans, kako ti kaj gre? Že dolgo je, kar sva se poslednjič videla.“

Frans se je zamislil.

„Skoro šest let bo že. Odpravljaj si se v Marseille, od koder si hotel v Nizozemsko Indijo, ter si se za nekaj dni ustavi v Parizu. Saj sva še skupaj večerjala, pomniš?“

„Seveda pomnim, še prav zabaven večer je bil. Kako pa tvoja žena?“ sem vprašal. Še zdaj mi je bila v živem spominu, njegova žena, dražestna francoska grofica.

„Katera žena?“ je suho vprašal Frans, gledaje skozi okno na bežečo pokrajino.

„Katera žena? Nu, saj menda nisi Mormon, da bi jih imel več,“ sem se hotel pošaliti.

„Ločil sem se,“ je odgovoril Frans prav tako suho kakor prej. „Takrat sem bil poročen z Blanche Clairefontainovo, pa sem se ločil. Potlej sem se oženil s plesalko Renée Seranovo. Tudi od nje sem se dal ločiti in nato sem vzel Didi Colardovo. Ne, o tej nisi nikoli nič čul, ker ni bila nikaka svetska dama niti ne gledališka ali filmska znamenitost, nego čisto preprosta prodajalka. Sicer pa je postranska stvar, kaj je bila ali ni bila, zakaj tudi od nje sem se dal...“

„Ločiti?“ sem se zasmejal.

„Pogodil,“ je povzel Frans Vandome. „Ze mesec dni bo tega. In zdaj se klatim okoli, da se malo raztresem, in prav včeraj sem prišel do spoznanja, da imam le še eno nado...“

„In ta bi bila?“

„Da se novič poročim.“

„Kaj?“

„Da, novič bi se oženil in sicer z grdo ženo. S popolnoma grdo ženo.“

„Nu, da, zelo zanimivo!“ sem zajeceljal.

„Morda je res zanimivo,“ je odgovoril. „Vidiš, moja prva žena, Blanche de Clairefontaine, je bila zelo lepa, tista, fina, skoro prekulturna francoska lepota, kakršne redko srečaš. Renée Seranova, moja druga žena, je tudi bila zala, a čisto drugi tip, temna in južnjaška.

In potlej Didi, moja tretja. Pravo čudo lepote! Možje in žene so se na cesti obračali za njo. Plavka, s temno sivimi očmi, in postavo, o, kakor pesem!“

„A zakaj si se potem...“

„Dečko dragi,“ je z vzdihom odgovoril Frans, „ni zabava imeti lepo ženo. Ona je kakor dragulj, ki se hoče razkazovati, in nevarno jo je imeti. Lepa žena ti dela nemirno življenje, tudi če veš, da ti je zvesta. Saj vendar ni zato lepa, da ti bo doma čepela ali pa stanovala kje v hribih. Lepa žena mora ven, hoče se dati videti, drugače nima ničesar od življenja, in domišlja si, da potem tudi mož nima ničesar od njega. Lepa žena je skratka utrudljiva na smrt. In zato si ničesar bolj ne želim kakor dobiti grdo ženo. Seveda ne take vrste, ki bi s svojo grdostjo odbijala, ali vzlic temu docela grdo. Tako, ki je nihče ne bi vzel na znanje, pri kateri pa si rečeš, če so tvoje oči pomotoma obvisle na njej: ‚Joj, kako je grda! Od take žene si obetam najkрасnejšega miru, ki ga svet more dati — razumeš?‘“

Jaz sem se samo smejal. Tak neugnani šaljivec in modrobradec, ta Frans Vandome! V Bruslju sva se poslovila.

Ko sem se letošnje poletje v Ostendu spet srečal z Vandomom v avli hotela, kjer sem stanoval, sem se takoj spomnil najinega pogovora pred pol leta v jedilnem vagonu.

Bil je v brezhibnem smokingu in je čital večerni list. Stopil sem k njemu. Toda — ali je to bil Frans? Tako siv in star in mrk se mi je videl! Šele nasmeh je vrnil njegovim črtam nekaj mladosit. Pristrčno sva se pozdravila in ko sva tako nekaj minut sedela in kramljala, si nisem mogel kaj, da ga ne bi vprašal:

„Nu, Frans, še pomniš najin pogovor v vlaku? Ali si se spet oženil?“

Njegov glas je bil zelo medel, ko je rekel:

„Da, spet sem oženjen, že mesec dni. Z neko Angležinjo, Maud Richardsovo, hčerjo velikega ladjedelca. Zelo mlada je in... Pravkar prihaja iz dvigala! Dragica, ali ti smem predstaviti prijatelja še izza šolskih let?“

Obrnil sem se in komaj skrtil presencenje. Nova Vandomova žena je bila izbrana krasotica, najlepša ženska, kar sem jih kdaj videl. In Frans je stal zraven nje kakor človek, ki je truden na smrt.

Kuhinja in dom

Vanilijevi rogljički

Potrebščine: 20 dkg moke, 14 dkg presnega masla, 10 dkg zmletih mandljev, 1 majhna kavna žlička Dr. Oetkerjevega pecilnega praška, 10 dkg sladkorja, 1 zavojček Dr. Oetkerjevega vanilinovega sladkorja, 1 žlica mleka. — Priprava: Napravi iz presnega masla, moke, mandljev, sladkorja, mleka in pecilnega praška testo, oblikuj iz njega rogljičke, položi jih na zmaščeno pločevino in jih speci počasi pri srednji vročini v pečici. Še tople povaljaj rogljičke v vanilinovem sladkorju.

ZLATNINO

čistimo na ta način, da jo namočimo v navaden špirit in jo osušimo oz. drgnemo s svilnatim papirjem. Posebno zatemnele verižice lahko drgnemo z olupljeno čebulo ali s stolčeno kreda in jo potem zdrgnemo s kosom jelenje kože, ki ji vrne svetli blesk.

KAKO ČISTIMO PARKETE

Najboljše sredstvo za čiščenje parketov je mešanica voska in bencina. S to mešanico lahko namažemo parkete in jih potem drgnemo s trdo ščetjo. (Krivo je mnenje, da je treba parkete močno namazati, zakaj če je v deščicah preveč maščobe, se vkljub drgnjenju s krtačo ne bodo svetili.) Dobro je tudi če zbrišemo parkete s kako volneno krpo.

ČESALNO ORODJE

Glavnik in krtača za lase se kaj bitro zamažeta in dobra gospodinja ima vsakih šest tednov z njimi posla da jih očisti. To storimo najlaže, če namočimo glavnik in krtačo v mlačni vodi, kateri primešamo nekaj salmijaka. Salmijak odstrani maščobo. Krtačo lahko drgnemo z milom in jo na to dobro izplahnemo.

DRÖBIZ

Prva lokomotiva je bila dolga 4 metre, moderna lokomotiva brzega vlaka meri s tenderjem 23 metrov. Prve lokomotive so tehtale 6 ton, najnovejše pa do 100 ton.

Sčip sveti 570.000 krat manj od solnea.

V reki Amazonki živi več ko 2000 vrst rib.

Vsak kitajski parnik vozi s seboj večje število krst, ker je Kitajec zabranjeno pokopavati na morju. Če umre Kitajec na debelem morju, ga polože v krsto, ki jo pri prvi priliki odlože na suho, kjer ga sprejmejo kitajske jadrnice in prepeljejo nazaj v domovino. Tam je šele pogreb.

Avtor pesmi „Valencia“ je z njo zaslužil v dveh letih okoli 27 milijonov dinarjev.

V Nemčiji so imeli še pred letom 1870 292 vrst novcev.

Gradnja enega kilometra železniške proge je stala pred vojno 4 milijone 320.000 Din.

Nekateri ptiči imajo stokrat boljši vid kakor človek in opazijo črva pri dnevni svetlobi na sto metrov daleč.

Človeško srce napravi na leto 36 milijonov utripov in požene z vsakim utripom 100 gramov krvi, tedaj na leto 36.000 stotov.

V ameriškem listu „The Saturday Evening Post“, ki ima naklade 4 milijone izvodov, stane stran oglasov 675.000 Din.

Zaradi preobilice drugega gradiva smo odložili rubriko „Ali ste bolni?“ na prihodnjic.

**Oglasi v „Romanu“
uspeh
v kupčiji in prodaji**

Gospodinje!

zahtevajte povsod **izrecno** našo

Kolinsko cikorijo!

KAZ OBETA KINO

Elitni Kino Matica

Tel. 21-24

EDINI ZVOČNI KINO V LJUBLJANI
z najboljšo svetovno zvočno aparaturo
WESTERN ELECTRIC

TEBE SEM LJUBIL. Nemški zvočni vefilm lju-
bezni, bolesti in prevare. Poje v glavni vlogi *Mady
Christians*. — DVE SRCI V ¼ TAKTU! Največji dose-
danji šlagertonfilm! Vesela dunajska filmska opereta. V
glavni vlogi berlinske operne pevke in *W. Forst*, znani
„Poldi“ iz vefilma „Atlantik“. — NE VERJAMEM
VEČ NOBENI ZENSKI. Prvi zvočni film znamenitega
berlinskega komornega pevca *Richarda Tauberja*.

Kino Ideal

Edini kino, ki prinaša izključno najboljše premiere
nemih filmov

OTOK NADE. Senzacionalni film pomorskih pu-
stolovščin; v gl. vlogi *Richard Talmadge*. — GOSPO-
DIČNA POTEPUH. Brillantna komedija veselja, sme-
ha in zabave z dražestno *Dinno Grallo*.

Kino Ljubljanski Dvor

Kino z ljudskimi cenami 2.—, 4.—, 6.— in 8 Din
pri vseh predstavah.

Predvaja reprize izbrano najboljših svetovnih vefil-
mov ter premiere kulturnih filmov Z. K. D.

Vsak spored samo 2 dni!

DAMA IZ LOZE STEV. 13. (Grešna strast.) Film
ljubezni in strasti iz življenja ruske špijonke. V glav-
nih vlogah *Greta Garbo* in *Conrad Nagel*. — BARON
TRENK. Ljubavna pustolovščina avstrijske cesarice
Marije Terezije na dunajskem dvoru. V glavnih vlo-
gah *Svetislav Petrovič* in *Lil Dagover*. — KRIK MESA.
Najpretrsljivejši in najlepši film sveta! V glavni vlogi
Emil Jannings. — DETEKTIVSKA AGENCIJA. Naj-
boljša komedija kraljev smeha *Pata* in *Patachona!* —
RAMPER. Kulturni vefilm. V glavni vlogi *Paul Wa-
gener*.

MR. BAHOVEC

Lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana

6

ter stane zavojček 20 Din

„PLANINKA“ zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti
in prenavlja kri in učinkuje izbor-
no pri slabi prebavi želodca, zaprtju
telesa, napenjanju, nerednem delo-
vanju črev, hemoroidih (zlati žili),
poapnenju žil, izpuščajih in žolč-
nem kamnu. Preprečuje kislino in
zbuja tek. Pravi „Planinka“ čaj je
zaprt in plombiran in ima napis:

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se prigla-
šajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana
kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in
radi globokega svojega pomena je postal znak
nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvali-
teto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki
pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti
v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera
ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega
kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev
šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego
je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sad-
jem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristani
Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često ponujajo
manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom
dobre vanilije.

Ako se pomeša ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega
izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega
sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te me-
šanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična,
okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo
enostavnih, boljih, finih in najfinejših močnatih
jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelji so največje važnosti,
ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje
enostavne priprave, svojega odličnega okusa in
svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno po-
hvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje za-
hteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja,
vsako ponesrečenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastonj pri Vašem
trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

18